

ESG-rapport for Fredborg A/S

Udarbejdet af cApung ApS

Indhold

• Om Fredborg A/S	3
• Fredborg A/S's bæredygtighedsrejse indtil i dag	5
• Udvalgte verdensmål	6-9
• Vejledende ESG-principper	10
• Scope 1 & 2	11
• Væsentlighedsanalyse	12-14
• ESG-regnskab	15-16
• Uddybende kommentarer	17-20
• Anbefalinger til udviklingsområder	21
• Handlingsforslag 1-5	22-26
• Generel evaluering	27

Baggrund

Denne ESG-rapport er baseret på den internationalt anerkendte Greenhouse Gas Protocol. Protokollen fastsætter universelle retningslinjer for, hvordan en organisations klimaaftryk bestemmes. Fredborg A/S ønsker at få et konkret indblik i virksomhedens aktuelle CO2-aftryk og øvrige måleparametre for deres bæredygtige aftryk. Med et større kendskab til organisationens påvirkning på klimaet og de øvrige anbefalede målepunkter i S og G vil Fredborg fortsætte sin allerede påbegyndte rejse mod større bæredygtighed på alle områder.

Om Fredborg A/S

Virksomheden har base i Skals på Viborgeggen. Fredborg A/S er en familieejet entreprisevirksomhed, hvor CEO Thomas Fredborg er 4. generation fra Fredborg-familien.

Fredborg A/S spænder bredt inden for byggebranchen og leverer totalløsninger i form af kontor- og industrifaciliteter til erhvervskunder, kvalitetsboliger for både store og små boligudviklere samt domicilbyggerier. En af deres styrker er, at de samler alle kundens behov under ét tag.

Meget er sket, siden virksomheden blev grundlagt for generationer siden. Mens de er vokset og har udvidet deres forretning, har verden ændret sig. I alle dele af samfundet bliver cirkulær tænkning og øget bæredygtighed efterspurgt i stigende grad.

Fredborg A/S har vist sig at være yderst levedygtig, og en proaktiv tilgang til den bæredygtige omstilling vil skabe grundlag for fremtidens eksistensberettigelse

Menneskene bag rapporten

IRENE HVID

CEO cApung ApS

Er stifter af cApung tilbage i 2019 og har lige siden beskæftiget sig med at hjælpe særligt SMV'er i gang eller videre med deres bæredygtige omstilling. Irene er ekspert i ESG-rapportering og har flere certificeringer inden for bæredygtig virksomhedsledelse, samt HD-A og en cand.mag. i designledelse.

RASMUS VILLADSEN

ESG-KOMMUNIKATIONSKOORDINATOR cApung ApS

Rasmus er cApungs videnskompetence, som holder os og vores kunder ajour med de mange komplekse og foranderlige regler og love indenfor det bæredygtige felt. Rasmus er cand.soc fra Aalborg Universitet med speciale i EU og den bæredygtige dagsorden på globalt plan.

Fredborg A/S's bæredygtighedsrejse indtil i dag

Fredborg A/S har altid sat en ære i at være "ordentlige", både i relation til deres kunder, medarbejdere og omverden.

De er allerede godt i gang med den grønne omstilling og ligger formodentlig foran mange i branchen. For eksempel har de en målsætning om at elektrificere og på sigt køre på 100% grøn strøm. Der er dog stadig meget at lære og mange muligheder for forbedring. Denne ESG-rapport understøtter ønsket om at få klarhed over virksomhedens klimaaftryk og skal fungere som en baseline, der kan arbejdes videre ud fra. Verdensmålene er fundamentet og pejlemærket for den bæredygtige omstilling. Målene hjælper med at holde et overordnet fokus og angiver retningen, der skal fokuseres på.

Ud over de tidligere nævnte store investeringer i grøn energi og nytænkning omkring, hvordan deres byggepladser fungerer, er Fredborg A/S også i fuld gang med at indgå partnerskaber med en lokal virksomhed i form af samarbejde om ny teknologi, som vil muliggøre yderligere reduktion af CO2-belastende energiformer.

Sidst, men ikke mindst, har Fredborg A/S igangsat overvejelser om, hvordan byggeaffaldet kan minimeres mest muligt og sikre, at så meget som muligt bliver recirkuleret. Også her overvejes partnerskaber som en væsentlig kilde til løsninger.

Udvalgte verdensmål

Valget af "kun" tre mål er ikke ensbetydende med, at Fredborg A/S ikke har fokus andre steder, men blot at de valgte områder er der, hvor de mener, der kan gøres den største forskel. Ved "kun" at have udvalgt tre er der mulighed for at skærpe fokus. På sigt kan der ske udskiftning eller supplement til de valgte, hvis det vurderes, at det er formålstjenesteligt, ift. de høje ambitioner virksomheden har i den bæredygtige retning. I det kommende er virksomhedens egne argumenter for valget af netop disse tre mål beskrevet.

7 BÆREDYGTIG
ENERGI

12 ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION

11 BÆREDYGTIGE BYER
OG LOKALSAMFUND

Verdensmål #7

**SIKRE AT ALLE HAR ADGANG TIL
PÅLIDELIG, BÆREDYGTIG OG MODERNE
ENERGI TIL EN OVERKOMMELIG PRIS**

Virksomheden har valgt #7, fordi de mener, at netop på dette område har de mulighed for at gøre en stor indsats. Som tidligere nævnt er de allerede i fuld gang med at investere og gøre sig overvejelser i, hvordan de kan nå deres ambitiøse mål om at blive 100% selvforsynende med vedvarende energi i 2030.

Verdensmål #11

GØRE BYER, LOKALSAMFUND OG BOSÆTTELSE INKLUDERENDE, SIKRE, ROBUSTE OG BÆREDYGTIGE

Inden 2030 skal byudviklingen gøres mere inkluderende og bæredygtig. Byrummet skal udnyttes bedre, og det omkringliggende samfund skal inkluderes i højere grad. Samtidig skal adgangen til grønne og inkluderende offentlige områder sikres.

Som entreprenør på adskillige projekter, fra produktionsfaciliteter til beboelse, har Fredborg A/S en enestående mulighed for at påvirke bygherrer, så fremtidens bygninger tilpasses mål #11.

12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION

Verdensmål #12

SIKRE BÆREDYGTIGT FORBRUG OG PRODUKTIONSFORMER

Inden 2030 skal virksomheder og samfund blive bedre til at udnytte naturressourcer, nedbringe mængden af affald der produceres og genanvende materialer hvor det er muligt.

Fredborg A/S har altid forsøgt at udnytte mest muligt af det indkøbte materiale for derved at minimere spild. Det er sund forretningsskik både i forhold til kunder og miljøet.

Virksomheden ønsker at blive endnu bedre til at adoptere en mere cirkulær tilgang i deres ressourceforbrug og reducere deres affaldsmængde yderligere. Dette inkluderer at optimere affaldssorteringen og indgå i partnerskaber omkring genbrug.

Vejledende ESG-principper

Denne ESG-rapport er baseret på bredt anerkendte retningslinjer. Der tages udgangspunkt i Erhvervsstyrelsens vejledning for ESG-regnskaber. Til denne rapport, har vi lavet justeringer og tilføjelser baseret på anbefalinger fra FSR, Finansforeningen og Nasdaq Copenhagen.

Relevans: Udregningen af drivhusgasser og øvrige ESG-data skal afspejle den rapporterende virksomheds data, så nødvendige handlinger kan træffes.

Fuldstændighed: Virksomheden skal rapportere på data, der som defineret af væsentlighedsanalysen fuldstændigt kan klarlægge valg og fravalg.

Konsistens: Virksomheden skal anvende metoder, der gør det muligt at sammenligne data over tid. Ændringer i data, afgrænsningsmetoder eller andre relevante aspekter skal beskrives og begrundes.

Gennemsigtighed: Valg, fravalg, beregninger osv. skal begrundes med fakta og årsagssammenhænge, der er beskrevet forståeligt.

Nøjagtighed: Kvantificering af udledning af drivhusgasser må ikke overstige eller være mindre end den faktiske udledning. Beslutninger baseret på rapporteringen skal have høj troværdighed og integritet.

Scope 1 og 2

Væsentlighedsanalyse (E)

KATEGORI	STATUS	BESKRIVELSE
SCOPE 1 UDLEDNINGER	VÆSENTLIG	BRÆNDSTOF TIL FARTØJER EJET AF VIRKSOMHEDEN
SCOPE 2 UDLEDNINGER	VÆSENTLIG	FJERNVARME, ELEKTRICITET
SCOPE 3 UDLEDNINGER	PÅBEGYNDES FRA 2024	IKKE VÆSENTLIG DA VIKRSOMHEDENS ESG-MODENHED IKKE ER TILSTRÆKKELIG
TOTAL UDLEDNING	IKKE VÆSENTLIG	IKKE VÆSENTLIG DA SCOPE 3 IKKE ER TILGÆNGELIG
TOTALE UDLEDNINGER IFT. TIL OMSÆTNING	IKKE VÆSENTLIG	IKKE VÆSENTLIG UDEN SCOPE 3
ENERGIFORBRUG	VÆSENTLIG	SAMLET MÆNGDE AF KWH
VEDVARENDE ENERGIANDEL	VÆSENTLIG	ANDEL AF ENERGIFORBRUG FRA VEDVARENDE ENERGIKILDER
ENERGIINTENSITET	VÆSENTLIG	TOTAL KWH DELT MED VIRKSOMHEDENS OMSÆTNING
VANDFORBRUG	VÆSENTLIG	BRUTTO VANDMÆNDGE BRUGT
AFFALDSHÅNTERING - GENANVENDELIGT AFFALD	IKKE VÆSENTLIG	TILSTRÆKKELIG DATA OVER VIRKSOMHEDENS AFFALD ER IKKE TILGÆNGELIG
AFFALDSHÅNTERING - FARLIGT AFFALD	IKKE VÆSENTLIG	TILSTRÆKKELIG DATA OVER VIRKSOMHEDENS AFFALD ER IKKE TILGÆNGELIG

Væsentlighedsanalyse (S og G)

KATEGORI	STATUS	BESKRIVELSE
SAMLET ARBEJDSSTYRKE	VÆSENTLIG	FULDIDSÆKVIVALENTER
SYGEFRAVÆR	VÆSENTLIG	ÅRLIGT ANTAL SYGEFRAVÆRSTIMER PER MEDARBEJDER
ARBEJDSULYKKER	VÆSENTLIG	ARBEJDSTIMER TABT PGA. ARBEJDSULYKKER
MEDARBEJDEROMSÆTNING	VÆSENTLIG	ANTAL FRIVILLIGE OG UFRIVILLIGE FORLADENDE MEDARBEJDERE
MEDARBEJDERTILFREDSHED	IKKE VÆSENTLIG	DATA OM MEDARBEJDERTILFREDSHED ER IKKE TILGÆNGELIG
KØNSDIVERSITET I ORGANISATIONEN	VÆSENTLIG	KVINDELIGE FULDIDSÆKVIVALENTER AF SAMLET ARBEJDSSTYRKE
KØNSDIVERSITET I BESTYRELSEN	VÆSENTLIG	ANTAL KVINDelige MEDLEMMER AF DEN SAMLEDE BESTYRELSE
LØNFORSKELLE MELLEM KØN	VÆSENTLIG	FORSKELLE MELLEM KVINDelig OG MANDLIG BRUTTOLØN
FORSKELLE MELLEM CEO OG GENNEMSNITSLØN	VÆSENTLIG	FORSKELLE MELLEM CEO-LØN OG MEDIAN-LØN FOR MEDARBEJDERE
DELTAGELSE I BESTYRELSE	VÆSENTLIG	TILSTEDEVÆRELSE TIL BESTYRELSENS MØDER

Væsentlighed - Uddybning

Formålet med cApung's ESG-rapport for Fredborg A/S er dels at klarlægge, hvordan virksomheden performer på forskellige bæredygtighedsparametre og dels at informere organisationen om, hvor der er potentiale for forbedringer samt hvor der er behov for at rette op.

Vurdering af væsentligheden af de forskellige ESG-kategorier for Fredborg A/S er en vigtig del af processen omkring ikke-finansielle regnskaber. Enkelte kategorier fremstår som mindre væsentlige og kan derfor nedprioriteres. For eksempel indgår vand ikke som en del af Fredborg A/S's drift, og derfor bruges kun minimale mængder vand til kaffebrygning og toiletbesøg.

Væsentlighedsvurderingen kommer for alvor til sin ret, hvor den identificerer kategorier, hvor virksomheden endnu ikke er moden med hensyn til dataindhentning. Mest kritisk for denne rapport er det manglende indblik i scope 3-udledninger. Fredborg A/S er bevidst om dette og arbejder på at få overblik samt en systematisk tilgang til at påbegynde dette arbejde fra 2024.

Generelt er indsigt i Fredborg A/S's scope 3-udledninger af CO₂e utilstrækkelig i en grad, hvor det ikke giver mening at inkludere disse i den nuværende samlede ESG-rapport. Det samme gælder for affaldshåndteringen, hvor fordelingen af affaldstyper ikke er specifik nok. Der arbejdes på en plan herfor.

ESG-regnskab (E)

KATEGORI	ENHED	FORELØBIG 2023	2022
SCOPE 1 UDLEDNINGER	TONS CO2E	79,22	200,3
SCOPE 2 UDLEDNINGER	TONS CO2E	0	0
SCOPE 3 UDLEDNINGER	IKKE VÆSENTLIG	--	-
TOTAL UDLEDNING	IKKE VÆSENTLIG	-	-
TOTALE UDLEDNINGER IFT. OMSÆTNING	IKKE VÆSENTLIG	-	-
ENERGIFORBRUG	GIGAJOULE	1273.2	2876
VEDVARENDE ENERGIANDEL	PROCENT	0,4	0.85
ENERGIINTENSITET	GIGAJOULE	0,00736	0,00753
VANDFORBRUG	KUBIKMETER	32	64
AFFALDSHÅNDTERING - GENANVENDELIGT	IKKE VÆSENTLIG	-	-
AFFALDSHÅNDTERING - FARLIGT	IKKE VÆSENTLIG	-	.

ESG-regnskab (S og G)

KATEGORI	ENHED	FORELØBIG 2023	2022
SAMLET ARBEJDSSTYRKE	FTE	33,88	35,85
KØNSDIVERSITET	PROCENT	8,85	5,57
KØNSDIVERSITET I ØVRIGE LEDELSESLAG	PROCENT	-	-
LØNFORSKELLE MELLEM KØN	FAKTOR	1,02	0,99
MEDARBEJDEROMSÆTNING	PROCENT	11,8	41,84
SYGEFRAVÆR	DAGE/FTE	1,96	2,54
FASTHOLDELSE AF KUNDER	IKKE VÆSENTLIG	-	-
ARBEJDSSKADER	ANTAL	4	0
FORSKELLE MELLEM CEO OG GENNEMSNINTSLØN	FAKTOR	-	-
DELTAGELSE I BESTYRELSE	PROCENT	100	100
KØNSDIVERSITET I BESTYRELSE	PROCENT	33,3	33,3

Uddybende kommentarer - Environment

-
- Datasættene i denne rapport giver et øjebliksbillede af Fredborg A/S's performance for første halvår 2023. Denne fremgangsmåde er valgt, så Fredborg A/S hurtigt kan handle på den information, rapporten indeholder, og så de nødvendige forbedringer til fremtidige regnskaber kan iværksættes nu. Ved rapportens færdiggørelse vil Fredborg A/S umiddelbart herefter fastsætte målsætninger for hele 2023.
 - Fredborg A/S har ved at vælge Natur-Energi som leverandør af elektricitet formået at reducere sin CO2e-udledning under scope 2 til 0. Natur-Energi er et forsyningselskab, der producerer al sin energi ved hjælp af en blanding af solceller, vindmøller, biomasse og vandkraft.
 - En af Fredborg A/S's største udfordringer er den nødvendige reduktion af CO2e-emissioner fra virksomhedens egne benzin- og dieselmotorer. I denne rapport udgør forbrændingsmotorer den klart største energikilde for Fredborg A/S. Baseret på studier foretaget af EU er der i denne rapport anvendt en emissionsfaktor på 2,64 kg CO2e/liter benzin og 2,39 kg CO2e/liter diesel.

Uddybende kommentarer - Social

- Kategorien vedrørende fastholdelse af kunder er på flere måder ikke relevant for Fredborg A/S, når det kommer til de beregningsmodeller, som anbefales af FSR - Danske Revisorer. En betydelig andel af Fredborg A/S's kunder vender faktisk tilbage for at få bygget mere. Dog ikke på en årsbasis, som FSR tager udgangspunkt i med deres beregninger.
- Fredborg A/S er gennem de seneste år overgået til primært at være hovedentreprenør. Denne ESG-rapport tager derfor udgangspunkt i Fredborg A/S's faste medarbejdere og data fra egne operationer. Data og indsigt vedrørende underleverandører er et område, som forventes at blive udbygget under scope 3.
- Lønforskellen mellem CEO'en og medarbejderne er ikke beregnet, da medarbejdernes løn indeholder en række tillæg, som gør det vanskeligt at lave en retvisende beregning i forhold til dette punkt.

Uddybende kommentarer - Social

- "Medarbejderomsætningshastighed: Er faldet fra 41,84% i 2022 til 11,8% i 2023. Den primære forklaring er, at Fredborg A/S har ændret sin strategi. Virksomheden prioriterer nu lokale projekter højere og er ophørt med at arbejde på Sjælland. Dette resulterede i, at virksomhedens medarbejdere fra Sjælland valgte at opsige deres stillinger.
- Fredborg A/S har oplevet et usædvanligt antal arbejdsskader i år med i alt fire hændelser i 2023. Efter hver hændelse har virksomheden straks iværksat en grundig undersøgelse af årsagen. Alle skader er opstået pga. mangefuld brug af værnemidler. Som respons på disse hændelser har virksomheden øjeblikkeligt informeret medarbejdere gennem interne nyheder om vigtigheden af altid at bruge værnemidler korrekt. Denne information skal fortsat understreges og kommunikeres regelmæssigt ud for at forhindre lignende skader i fremtiden.

Uddybende kommentarer - Governance

Fredborg A/S har en aktiv bestyrelse, som er sammensat ud fra virksomhedens strategiske behov og udfordringer. Fremmødeprocenten er 100 %, hvilket også vidner om, at både virksomhed og bestyrelsesmedlemmer tager deres ansvar alvorligt.

Bestyrelsen har en kønsdiversitet på 33,3% hvilket vurderes at være tilfredsstillende. Bestyrelsen består pt. af:

- Bestyrelsesformand Morten Gregers Johansen
- Bestyrelsesmedlem Charlotte Ellegaard Knudsen
- Bestyrelsesmedlem Thomas Fredborg

Anbefalinger til udviklingsområder

Handling 1

Begynd transitionen mod elektrificering af Fredborg A/S.

Handling 2

Skab et mere tydeligt overblik over Fredborg A/S's affald og påbegynd dialog med det lokale renovationsselskab.

Handling 3

Udarbejd en detaljeret plan for, hvordan I vil indhente data for CO2-udledningen fra underleverandører.

Handling 4

Begynd at indsamle information om indkøb af Fredborg A/S's kapitalgoder og materialeindkøb.

Handling 5

Begynd processen med at indsamle information om medarbejdertransport.

Handlingsforslag nr. 1

Som det fremgår af Fredborg A/S's ESG-regnskab, stammer hovedparten af de beregnede drivhusgasemissioner fra scope 1-udledninger. I 2022 købte Fredborg A/S 75.511 liter brændstof til virksomhedens biler og lignende køretøjer, mens tallet for første halvdel af 2023 ligger på 33.052 liter. Fredborg A/S har potentiale til at reducere sine emissioner ved at gøre virksomhedens energimix markant grønnere. Dette kan i det lange løb også resultere i betydelige økonomiske besparelser

Handlingsforslag nr. 2

Fredborg A/S står overfor en betydelig udfordring med hensyn til indsigten i deres affaldshåndtering. Der mangler klarhed over den nøjagtige mængde affald, hvor meget der kan genanvendes, og hvor meget der skal kategoriseres som farligt affald. Ved at øge forståelsen for virksomhedens affald og dets bortskaffelse vil Fredborg A/S på længere sigt kunne træffe mere oplyste beslutninger om valg af materialer og dermed potentielt reducere affaldsmængden betydeligt. Selvom Region Midtjylland har igangsat initiativer for en forbedret affaldssortering, bør Fredborg A/S allerede nu intensivere sin egen indsats for sortering. Virksomheden har allerede overvejet forskellige løsningsforslag, såsom at optimere affalds/genbrugspladsen ved virksomhedens lokaler og eventuelt indgå i partnerskaber. En detaljeret plan på dette område vil være yderst fordelagtig.

Handlingsforslag nr. 3

Som totalentreprenør med primært ansvar for byggeprojekter af mellem til stor skala, finder størstedelen af Fredborg A/S's drivhusgasudledning sted uden for virksomhedens direkte operationer. Det er derfor essentielt for Fredborg A/S at udarbejde en plan for, hvordan underleverandører kan videreformidle deres udledningsdata til Fredborg A/S. På denne måde kan der skabes et mere nuanceret og repræsentativt ESG-overblik over Fredborg A/S's reelle klimaaftryk. Dette vil i sidste ende positionere Fredborg A/S til bedre at kunne stille krav til partnere og træffe informerede beslutninger.

Der bør udarbejdes en prioriteret handlingsplan for implementering af dette arbejde, så de mest kritiske elementer adresseres først. Dette bør suppleres med eventuelle data, der er let tilgængelige og ikke kræver betydelig indsats at indsamle.

Handlingsforslag nr. 4

I forlængelse af de øvrige forslag bør et dybere indblik i Fredborg A/S's indkøb og forbrug af materialer have høj prioritet. Byggebranchens største udfordring i disse tider er forbruget af materialer, som ikke er i tråd med cirkulære principper. Det estimeres, at byggeri står for op til 40% af den globale drivhusgasudledning, både i selve byggefasen og i den efterfølgende brugsfase. En betydelig del af disse udledninger stammer fra valget af byggematerialer. Energieffektivitet, cirkulære byggematerialer og bæredygtige byggemetoder bør derfor være en del af Fredborg A/S's fremtidige fokus. Derfor er en dybere indsigt i Fredborg A/S's materialeindkøb essentiel.

Handlingsforslag nr. 5

Der ligger et betydeligt potentiale for Fredborg A/S i at få indsigt i virksomhedens indirekte udledninger, også benævnt som scope 3. På nuværende tidspunkt er udregningerne for scope 3 fraværende. Men alle tiltag skal starte et sted, og vi anbefaler at starte med de mest oplagte tiltag. Inden for scope 3, specifikt i kategori 6 og 7, skal den rapporterende virksomhed oplyse om de CO₂-emissioner, der kan tilskrives medarbejdernes transport til og fra arbejde samt forretningsrejser. Fredborg A/S er allerede i færd med at indsamle data vedrørende forretningsrejser, men en yderligere systematisering ville gavne processen. Når det kommer til medarbejdernes transport, anbefaler vi klart at inddrage medarbejderne direkte i processen. Vi anbefaler at give dem ansvaret for individuelt at rapportere antallet af kilometer til og fra arbejde, hvilken transportmetode de benytter (der kan være flere muligheder), og hvor ofte de foretager rejsen. Den videre proces er herefter ligetil. Det er vigtigt at forklare, hvordan disse data kan understøtte den bæredygtige omstilling for at engagere og motivere den enkelte medarbejder i processen.

Generel evaluering

Med denne ESG-rapport har Fredborg A/S taget et betydningsfuldt skridt i retning af at konkretisere deres bæredygtighedsrejse. Ved at opnå indsigt i virksomhedens nuværende aftryk inden for scope 1 og 2, samt de anbefalede data under S og G, er der skabt et solidt fundament for fremtidige initiativer og målsætninger. Samtlige data er blevet indsamlet systematisk og struktureret, hvilket gør dem til et værdifuldt udgangspunkt for fremtidige rapporter.

Fredborg A/S har allerede iværksat de første initiativer på bæredygtighedsområdet og reflekteret over, hvilke skridt der skal tages fremadrettet. Virksomheden er ambitiøs, ønsker at forbedre sin bæredygtighedsprofil og håber desuden at inspirere omverdenen til ligeledes at handle mere bæredygtigt.

Vi opfordrer Fredborg A/S til at udarbejde en konkret bæredygtighedsstrategi og fastlægge specifikke planer for, hvordan virksomheden kan opnå sine mål på henholdsvis 2-, 5- og 10-års horisonter inden for de enkelte strategiske områder. Så snart målsætningerne for 2023 er defineret, bør denne rapport opdateres for at sikre, at den danner det bedst mulige udgangspunkt for kommende rapporter.